บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ดำเนินการศึกษา 2 แบบ คือ

1. การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research) เป็นการศึกษารวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ดังนี้

1.1 ศึกษาระเบียบ กฎหมาย คำสั่ง หนังสือสั่งการต่าง ๆ ประกาศ เช่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งวุฒิสภา พ.ศ. 2550 แก้ไขเพิ่มเติมถึง พ.ศ. 2554 ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2554

1.2 ศึกษาจากรายงานวิจัย วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ บทความ รายงานจากห้องสมุดต่าง ๆ

2. การเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยที่เลือกไว้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ประชาชนในเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดชลบุรี เฉพาะผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ซึ่งมีจำนวน 120,964 คน และกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยใช้หลักการคำนวณของ ยามาเน่ (Yamane) ดังสูตร

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรที่ใช้ในการศึกษา

e = ความผิดพลาดที่ยอมรับได้ (ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดให้มีค่าเท่ากับ .05)

แทนค่า

$$n = \frac{120,964}{1 + 120,964\ (.05)^2}$$

n = 398.68 คน

ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวนไม่น้อยกว่า 399 คน จึงจะได้รับการยอมรับ แต่ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาวิจัยจะใช้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน

วิธีการเลือกตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage Random Sampling) ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) โดยเป็นการกำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างกับประชากร โดยใช้จำนวนครัวเรือนของเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดชลบุรี จำนวน 10 ตำบล มาเป็นเกณฑ์ ที่ใช้ในการคำนวณวิธีในการเลือกตัวอย่างในการวิจัยดังนี้

ตารางที่ 4 ชื่อตำบลและจำนวนครัวเรือนของเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดชลบุรี

ลำดับที่	ชื่อตำบล	จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)
1	ตำบลหนองรี	6,359
2	ตำบลนาป่า	17,930
3	ตำบลหนองข้างคอก	2,755
4	ตำบลดอนหัวพ่อ	8,850
5	ตำบลหนองไม้แดง	7,379
6	ตำบลคลองตำหรุ	1,713
7	ตำบลเหมือง	3,464
8	ตำบลห้วยกะปิ	7,140
9	ตำบลเสม็ด	13,664
10	ตำบลสำนักบก	1,364
	รวม	70,618

(ข้อมูลจากกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ณ เดือน ธันวาคม 2554)

จากนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิตามสัดส่วน (Stratified Random Sampling) โดยใช้สูตร ดังนี้

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

$$\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่าง} = \frac{\text{จำนวนขนาดตัวอย่างทั้งหมด x จำนวนครัวเรือนในแต่ละตำบล}}{\text{จำนวนครัวเรือนทั้งหมด}}$$

วิธีการคำนวณกลุ่มตัวอย่าง

ตำบลหนองรี = $\frac{400 \times 6,359}{70,618}$ = 36.02 หรือประมาณ 36 ครัวเรือน

ตำบลนาป่า = $\frac{400 \times 17,930}{70,618}$ = 101.56 หรือประมาณ 101 ครัวเรือน

ตำบลหนองข้างคอก = $\frac{400 \times 2,755}{70,618}$ = 15.61 หรือประมาณ 16 ครัวเรือน

ตำบลดอนหัวพ่อ = $\frac{400 \times 8,850}{70,618}$ = 50.13 หรือประมาณ 50 ครัวเรือน

ตำบลหนองไม้แดง = $\frac{400 \times 7,379}{70,618}$ = 41.80 หรือประมาณ 42 ครัวเรือน

ตำบลคลองตำหรุ = $\frac{400 \times 1,713}{70,618}$ = 9.70 หรือประมาณ 10 ครัวเรือน

ตำบลเหมือง = $\frac{400 \times 3,464}{70,618}$ = 19.62 หรือประมาณ 20 ครัวเรือน

ตำบลห้วยกะปิ = $\frac{400 \times 7140}{70,618}$ = 40.44 หรือประมาณ 40 ครัวเรือน

ตำบลเสม็ด = $\frac{400 \times 13,664}{70,618}$ = 77.40 หรือประมาณ 77 ครัวเรือน

ตำบลสำนักบก = $\frac{400 \times 1,364}{70,618}$ = 7.73 หรือประมาณ 8 ครัวเรือน

สุ่มตัวอย่างจากครัวเรือนในตำบลที่อาศัยอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดชลบุรี ได้จำนวนครัวเรือนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละตำบล ดังแสดงไว้ในตารางที่ 4 การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

ตารางที่ 5 ชื่อตำบล จำนวนครัวเรือนและขนาดตัวอย่างของเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดชลบุรี

ลำดับที่	ชื่อตำบล	จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)	ขนาดตัวอย่าง (ครัวเรือน)
1	ตำบลหนองรี	6,359	36
2	ตำบลนาป่า	17,930	101
3	ตำบลหนองข้างคอก	2,755	16
4	ตำบลดอนหัวพ่อ	8,850	50
5	ตำบลหนองไม้แดง	7,379	42
6	ตำบลคลองตำหรุ	1,713	10
7	ตำบลเหมือง	3,464	20
8	ตำบลห้วยกะปิ	7,140	40
9	ตำบลเสม็ด	13,664	77
10	ตำบลสำนักบก	1,364	8
	รวม	70,618	400

ขั้นตอนที่ 2 การสุ่มตัวอย่างแบบเป็นระบบ โดยการเลือกผู้ตอบแบบสอบถามในเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดชลบุรี ในแต่ละตำบล โดยมีวิธีการสุ่มแบบเป็นระบบจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

ตารางที่ 6 ชื่อตำบล จำนวนครัวเรือน ขนาดตัวอย่าง และการเว้นระยะการสุ่มของจำนวนครัวเรือนต่อขนาดตัวอย่าง ของเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดชลบุรี

ลำดับที่	ชื่อตำบล	จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)	ขนาดตัวอย่าง (ครัวเรือน)	เว้นระยะการสุ่ม (จำนวนครัวเรือน/ขนาดตัวอย่าง)
1	ตำบลหนองรี	6,359	36	177
2	ตำบลนาป่า	17,930	101	177
3	ตำบลหนองข้างคอก	2,755	16	172
4	ตำบลดอนหัวพ่อ	8,850	50	177

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อตำบล	จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)	ขนาดตัวอย่าง (ครัวเรือน)	เว้นระยะการสุ่ม (จำนวนครัวเรือน/ขนาดตัวอย่าง)
5	ตำบลหนองไม้แดง	7,379	42	176
6	ตำบลคลองตำหรุ	1,713	10	171
7	ตำบลเหมือง	3,464	20	173
8	ตำบลห้วยกะปิ	7,140	40	179
9	ตำบลเสม็ด	13,664	77	178
10	ตำบลสำนักบก	1,364	8	171
	รวม	70,618	400	

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามโดยสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวความคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อาชีพ ระดับการศึกษา สมาชิกพรรค จำนวนครั้งของการไปใช้สิทธิ และการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) และเติมข้อความในช่องว่าง

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ โดยคำถามเกี่ยวกับ การสมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อ ค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งและวิธีการหาเสียงเลือกตั้ง การลงคะแนนเลือกตั้ง และการนับคะแนนและประกาศผลการเลือกตั้ง เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ และแต่ละคำถามจะมีคำตอบให้เลือก 4 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วยมาก เห็นด้วยน้อย ไม่เห็นด้วย โดยเกณฑ์การให้คะแนนแบ่งเป็นดังนี้

ระดับความคิดเห็น	การให้คะแนน
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4
เห็นด้วยมาก	3
เห็นด้วยน้อย	2
ไม่เห็นด้วย	1

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

จากนั้นทำการรวบรวมคะแนนและหาค่าเฉลี่ย เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบรายชื่อและภาพรวม โดยมีสูตรการคำนวณดังนี้

$$\text{ช่วงกว้างของอันตรภาคชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด-คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$= \frac{4-1}{4}$$

$$= 0.75$$

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าวสามารถแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยรายข้อหรือคะแนนเฉลี่ยรวมได้ดังนี้

การแปลความ	ช่วงคะแนน	
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	มีคะแนนในช่วง	1.00-1.75
ระดับความคิดเห็นน้อย	มีคะแนนในช่วง	1.76-2.50
ระดับความคิดเห็นมาก	มีคะแนนในช่วง	2.51-3.25
ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	มีคะแนนในช่วง	3.26-4.00

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะ เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงข้อเสนอแนะและความต้องการอย่างอิสระในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อในครั้งต่อไปซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด

การตรวจสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดสอบความเที่ยงตรงและหาความเชื่อมั่นดังนี้

การหาความเที่ยงตรง (Validity) ผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

คนที่ 1 ดร.กิจฐเชต ไกรวาส ตำแหน่ง อาจารย์ประจำวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

คนที่ 2 นายฉัตรชัย มั่งคั่ง ตำแหน่ง หัวหน้างานจัดการเลือกตั้ง สนง.กกต. จังหวัดชลบุรี

คนที่ 3 ร.ต.อ.สมบัติ สิทธิบุศย์ ตำแหน่ง หัวหน้างานสืบสวนสอบสวน สนง.กกต.จว. ชลบุรี

เพื่อทำการทดสอบความถูกต้องเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของคำถามในแต่ละข้อว่าตรงตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้หรือไม่ หลังจากนั้นนำแบบสอบถามไปปรับปรุงแก้ไขก่อนที่จะนำไปทดสอบ

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

1. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามไปทำการทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มประชากรที่ทำการศึกษา จำนวน 30 คน และต่อจากนั้นนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ เพื่อหาความเชื่อมั่นเป็นรายข้อ (Item Analysis) และหาค่าความเชื่อมั่นรวม โดยใช้วิธีของ ครอนบาช (Cronbach) โดยแบบสอบถามต้องมีค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ .939 ขึ้นไปจึงจะยอมรับแบบสอบถาม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยมีขั้นตอนการศึกษาวิจัยและรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการศึกษาจากเอกสาร ข้อมูล แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

2. เก็บรวบรวมข้อมูลจากภาคสนาม โดยการนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้ว ไปสอบถามประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการทำการศึกษา จำนวน 400 คน ในช่วงเดือนสิงหาคม 2554 โดยผู้วิจัยได้ลงเก็บด้วยตัวเอง และมีผู้ช่วยวิจัยเก็บ ซึ่งผู้วิจัยได้มีการอธิบายและชี้แจงแบบสอบถามให้ผู้ช่วยวิจัยทำความเข้าใจแบบสอบถามก่อนลงปฏิบัติจริง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์และประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ในการพรรณนาลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาได้แก่ อาชีพ ระดับการศึกษา สมาชิกพรรค จำนวนครั้งของการไปใช้สิทธิ และการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง สถิติที่ใช้คือ ค่าสถิติร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. การวิเคราะห์ถึงความคิดเห็นของประชาชนในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ โดยใช้การทดสอบค่า t-test สำหรับวิเคราะห์ความแตกต่างของตัวแปร จำนวน 2 กลุ่ม และใช้การทดสอบค่า F-test มาวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) สำหรับวิเคราะห์ความแตกต่างของตัวแปรตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป และถ้าพบว่าค่าเฉลี่ยคู่ใดมีความแตกต่างกัน จะทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยใช้วิธีของ Lest Significant Difference (LSD)

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University